

Αριθμός 470

Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΙΟΝΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΚΑΙ
ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 115(Ι) ΤΟΥ 2002, 8(Ι) ΤΟΥ 2009 ΚΑΙ 127(Ι) ΤΟΥ 2011)

Γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 10

Η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του εδαφίου (3) του άρθρου 10 των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας Νόμων του 2002 έως 2011, γνωστοποιεί τους πιο κάτω Γενικούς Όρους Άδειας για κατοχή και χρήση ακτινολογικού εξοπλισμού σε πρακτικές Οδοντιατρικής Ακτινολογίας:

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

1. Υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας και ενημέρωση της Αρμόδιας Αρχής
 - 1.1. Οποιοδήποτε πρόσωπο προτίθεται να ασκήσει οδοντιατρική πρακτική με χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας πρέπει να υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων γραπτή αίτηση για χορήγηση άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 10 των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας Νόμων του 2002 έως 2011.
 - 1.2. Σε περίπτωση που το αδειούχο πρόσωπο σκοπεύει να επιφέρει τροποποιήσεις στην πρακτική ή στον οδοντιατρικό ακτινολογικό εξοπλισμό, για τον οποίο έχει εξασφαλίσει άδεια, και εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές θα έχουν σημαντική επίδραση στα θέματα ασφαλείας και υγείας, δεν θα προβαίνει σε οποιαδήποτε τροποποίηση προτού ενημερώσει γραπτώς προς τούτο την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες.
2. Απαιτήσεις χώρων
 - 2.1. Ο οδοντιατρικός ακτινολογικός εξοπλισμός πρέπει να είναι εγκατεστημένος σε ειδικά προς τούτο διαμορφωμένους χώρους του οδοντιατρικού υποστατικού.
 - 2.2. Οι χώροι φύλαξης και χρήσης του οδοντιατρικού ακτινολογικού εξοπλισμού, όπου ενδείκνυται, πρέπει να έχουν κατάλληλη θωράκιση. Οι υπολογισμοί των θωρακίσεων πρέπει να γίνονται λαμβάνοντας υπόψη το μέγιστο δυναμικό του εξοπλισμού, τον υπολογιζόμενο μέγιστο φόρτο εργασίας, τις διαστάσεις του δωματίου, το υλικό κατασκευής των τοιχωμάτων, δαπέδων και οροφής, την ύπαρξη θυρών ή παραθύρων και τους χώρους ή δωμάτια με τα οποία γειτνιάζει η κάθε οδοντιατρική ακτινολογική μονάδα, ώστε να διασφαλίζεται ότι κανένας εργαζόμενος ή μέλος του κοινού δεν θα εκτίθεται σε δόσεις ακτινοβολίας που να υπερβαίνουν τα όρια δόσεων που προβλέπονται από την ισχύουσα Νομοθεσία.
 - 2.3. Όλοι οι χώροι εργασίας στους οποίους γίνεται χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας πρέπει να είναι σχεδιασμένοι, κατασκευασμένοι και διαρρυθμισμένοι κατάλληλα, ώστε οι δόσεις που δέχονται οι εργαζόμενοι σε αυτούς να είναι οι ελάχιστες δυνατές (βελτιστοποίηση).
 - 2.4. Σε όλους τους χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει κατάλληλος φωτισμός, εξαερισμός και κλιματισμός, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας, τόσο για τους ασθενείς όσο και για το προσωπικό.
 - 2.5. Η συστέγαση πέραν του ενός οδοντιατρικού ακτινολογικού μηχανήματος ή μονάδας εξοπλισμού στο ίδιο δωμάτιο επιτρέπεται μόνο μετά από εξασφάλιση άδειας από την Αρμόδια Αρχή, και δεδομένου ότι δεν θα διενεργούνται ταυτόχρονες εξετάσεις ή εκθέσεις με τη χρήση πέραν του ενός μηχανήματος ή μονάδας εξοπλισμού.
 - 2.6. Τα χειριστήρια των πιο πάνω οδοντιατρικών ακτινολογικών μηχανημάτων ή μονάδων εξοπλισμού πρέπει να διαρρυθμίζονται με τρόπο ώστε να είναι λειτουργικά, να επιτρέπουν την άνετη οπτική και ακουστική επαφή χειριστή και ασθενή και να διασφαλίζεται η ακτινοπροστασία του χειριστή.
3. Εξοπλισμός
 - 3.1. Σε κάθε οδοντιατρική ακτινολογική μονάδα πρέπει να χρησιμοποιείται και να βρίσκεται σε λειτουργία μόνο ο αναγκαίος οδοντιατρικός ακτινολογικός εξοπλισμός και να χρησιμοποιείται μόνο για οδοντιατρικές εξετάσεις.
 - 3.2. Στην περίπτωση κινητού εξοπλισμού πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση της Νομοθεσίας και των κανόνων ακτινοπροστασίας στον χώρο στον οποίο χρησιμοποιείται.
 - 3.3. Πρέπει να γίνεται τακτική συντήρηση του εξοπλισμού με βάση γραπτό πρόγραμμα και σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και να ενημερώνεται κατάλληλα το Μητρώο του εξοπλισμού.
4. Προστασία κατά τη λειτουργία
 - 4.1. Σε κάθε οδοντιατρική ακτινολογική μονάδα απαγορεύεται η παρουσία μη αναγκαίων μελών του προσωπικού ή μελών του κοινού, εκτός εάν έχει δοθεί ειδική άδεια ή επιτρέπεται η παρουσία τους μέσα στο χώρο κατά τη διάρκεια της διάγνωσης με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία.
 - 4.2. Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ούτως ώστε να μην είναι δυνατή η πρόσβαση και η χρήση του εξοπλισμού από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

- 4.3. Σε κάθε οδοντιατρική ακτινολογική μονάδα πρέπει να υπάρχει Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση ραδιολογικών ατυχημάτων ή συμβάντων. Το Σχέδιο Δράσης πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν σε τέτοια περίπτωση, τα στοιχεία των προσώπων που θα κληθούν άμεσα για την αντιμετώπιση του περιστατικού, τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα γενικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν για τα πρόσωπα που έχουν εκτεθεί σε ακτινοβολία. Τα κύρια σημεία του Σχεδίου Δράσης πρέπει να αναρτώνται στο χώρο των χειριστηρίων της μονάδας. Με ευθύνη του αδειούχου προσώπου πρέπει να ενημερώνεται αμέσως η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες για κάθε ραδιολογικό ατύχημα ή συμβάν. Το αδειούχο πρόσωπο πρέπει να υποβάλλει στην Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες έκθεση διερεύνησης για τα αίτια, τον τρόπο αντιμετώπισης του ατυχήματος ή συμβάντος, τυχόν επιπτώσεις και διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί.
 - 4.4. Σε κάθε οδοντιατρική ακτινολογική μονάδα πρέπει να είναι διαθέσιμα κατάλληλα προστατευτικά πετάσματα, ποδιές και κολλάρα μολύβδου και να χρησιμοποιούνται όταν χρειάζεται από τους χειριστές, τους ασθενείς και άλλα πρόσωπα τα οποία έχουν εξουσιοδότηση να βρίσκονται εντός του χώρου της μονάδας κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
 - 4.5. Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλες γραπτές οδηγίες για κάθε έκθεση για ιατρικούς σκοπούς, όπως προβλέπεται στην νομοθεσία (οδηγίες για ταυτοποίηση ασθενών και προσωπικού, ιατρονομικές διαδικασίες, εκτίμηση δόσεων, έλεγχο για έγκυες ή γαλουχούσες γυναίκες, χρήση διαγνωστικών επιπέδων αναφοράς κ.ά.).
 - 4.6. Κατά την έκθεση για ιατρικούς σκοπούς θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλα, διεθνώς αναγνωρισμένα Κριτήρια Παραπομπής Ασθενών από τους θεράποντες ιατρούς και τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα και στους παραπέμποντες ιατρούς, στην περίπτωση που αυτοί είναι διαφορετικά πρόσωπα.
 - 4.7. Κατά τη χρήση ψηφιακών συστημάτων πρέπει να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να αποφεύγονται αχρείαστες επαναλήψεις έκθεσης ή υψηλότερες των αναγκαίων δόσεις. Οι χειριστές πρέπει να βελτιστοποιούν τις εξετάσεις που πραγματοποιούν και να μην επαναπαύονται στις δυνατότητες της τεχνολογίας.
 - 4.8. Σε περίπτωση εγκυμοσύνης του εκτιθέμενου προσώπου πρέπει να γίνονται μόνο οι τελείως απαραίτητες διαγνωστικές ακτινολογικές εξετάσεις, αφού προηγουμένως έχει εξετασθεί το ενδεχόμενο εφαρμογής άλλων εναλλακτικών τεχνικών. Πριν από την εξέταση πρέπει να γίνεται εκτίμηση της δόσης στο έμβρυο και οποιωνδήποτε άλλων κινδύνων και να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ακτινοπροστασίας.
 - 4.9. Κάθε διαδικασία ή περιστατικό που συνεπάγεται έκθεση εργαζομένων σε ενεργό δόση που υπερβαίνει τα 2 mSv ή σε δόση στους φακούς των οφθαλμών που υπερβαίνει τα 15 mSv, ή σε δόση στο δέρμα, τους βραχίονες, τα πόδια ή τα γόνατα που υπερβαίνει τα 50 mSv πρέπει να διερευνάται, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα και να ενημερώνεται η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες.
5. Διασφάλιση ποιότητας
- 5.1. Το αδειούχο πρόσωπο, σε συνεργασία με τον Σύμβουλο Ακτινοπροστασίας, πρέπει να κατάρτιζε ειδικό πρωτόκολλο ποιοτικού ελέγχου, το οποίο πρέπει να είναι διαθέσιμο για επιθεώρηση ανά πάσα στιγμή από την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες, για κάθε εξοπλισμό που χρησιμοποιεί ιονίζουσα ακτινοβολία, καθώς και για τα συστήματα απεικόνισης που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τον εξοπλισμό. Η οργάνωση, εποπτεία και εφαρμογή του πρωτοκόλλου ποιοτικού ελέγχου πρέπει να γίνεται από τον Σύμβουλο Ακτινοπροστασίας.
 - 5.2. Σε όλα τα οδοντιατρικά ακτινολογικά συστήματα θα πρέπει να γίνεται πλήρης ποιοτικός έλεγχος από κατάλληλα εκπαιδευμένα και καταρτισμένα πρόσωπα (π.χ. Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας) τουλάχιστον μια φορά ανά έτος καθώς και μετά από οποιαδήποτε σημαντική διαδικασία συντήρησης του εξοπλισμού. Τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών θα πρέπει να αποστέλλονται στην Αρμόδια Αρχή εντός μίας εβδομάδας από το πέρας τους.
 - 5.3. Το πρωτόκολλο ποιοτικού ελέγχου πρέπει να αναγράφει καθορισμένες τιμές που να αφορούν τα κριτήρια αποδοχής του εξοπλισμού, καθώς και τα όρια ανοχής, τα όρια επιφυλακής και τα όρια άμεσης δράσης που εφαρμόζονται. Επιπρόσθετα, το πρωτόκολλο ποιοτικού ελέγχου πρέπει να αναγράφει τη χρονική συχνότητα των ελέγχων και τις διορθωτικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε περίπτωση υπέρβασης των πιο πάνω τιμών.
 - 5.4. Κατά τη διάρκεια του ποιοτικού ελέγχου πρέπει να χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι Μετρητές/Ανιχνευτές Ιονίζουσας Ακτινοβολίας και ομοιώματα (phantoms).
Οι Μετρητές/Ανιχνευτές Ιονίζουσας Ακτινοβολίας που χρησιμοποιούνται στο υποστατικό πρέπει να ελέγχονται συχνά για τη σωστή λειτουργία τους και να βαθμονομούνται περιοδικά, λαμβάνοντας υπόψη και τις οδηγίες του κατασκευαστή. Οι Μετρητές/Ανιχνευτές Ιονίζουσας Ακτινοβολίας πρέπει να έχουν πιστοποιητικό βαθμονόμησης από αναγνωρισμένο εργαστήριο. Η χρονική ισχύς του πιστοποιητικού βαθμονόμησης για κάθε όργανο ή δοσίμετρο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο χρόνια.